

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Wetgevingsoverleg 4 december – Jeugd

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
28-11-2017	17-0336/IV/HB	Ina Vijzelman, i.vijzelman@iederin.nl	-

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 4 december spreekt u tijdens het wetgevingsoverleg over het onderdeel jeugd. Kinderen en jongeren met een levenslange beperking (LG, VG, GGZ en ZG) en hun ouders krijgen niet de zorg en ondersteuning die zij nodig hebben. Helaas moeten we na 2,5 jaar decentralisatie constateren dat het niet meer gaat om 'kinderziekten', maar om structurele problemen in het stelsel.

De problemen die wij in de praktijk zien, zijn eerder door Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ)¹, Raad voor het openbaar bestuur en de Kinderombudsman aan de orde gesteld. Ieder(in) vraagt dringend uw aandacht voor de onderstaande punten.

Kom met één passende regeling

Geen van de vier huidige zorgwetten werkt goed voor jongeren met een levenslange beperking en hun ouders die de zorg en ondersteuning moeten regelen. Vóór de stelselwijziging in 2015 konden zij een beroep doen op één zorgwet - de Awbz - waar zij met de meeste hulp- en ondersteuningsvragen terecht konden.

Met de huidige Jeugdwet moeten kinderen en jongeren nog altijd een beroep doen op een hele reeks andere wetten om de zorg en ondersteuning te krijgen die ze in staat stelt om mee te doen in de samenleving (zoals Wlz, Wmo, Zvw, Participatiewet, Passend Onderwijs).

De Wet langdurige zorg biedt geen uitkomst omdat die steeds moeilijker toegankelijk is voor het grootste deel van deze groep. Bovendien is deze wet niet gericht op maatschappelijke participatie. De Jeugdwet en Wmo zijn wel gericht op meedoen in de samenleving, maar trekken juist weer een zeer zware wissel op de betrokken gezinnen. Ze doen een irreëel beroep op het eigen netwerk en zelfredzaamheid, waardoor er niet tijdig en onvoldoende deskundige hulp wordt geboden.

---

¹ Zorgen voor de jeugd, 3e jaarrapportage Transitie Autoriteit Jeugd, maart 2017.

Kortom: het huidige stelsel is té complex en ontoegankelijk, met wetten die niet aansluiten op elkaar én niet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren met een levenslange beperking nodig hebben.

- Wij verzoeken u samen met de minister na te gaan hoe er één passende, toegankelijke regeling kan komen, waarmee kinderen en jongeren met een levenslange beperking hun leven beter kunnen vormgeven. Zo'n regeling biedt naast passende zorg ook de ondersteuning die nodig is voor onderwijs, wonen, vervoer en werken voor deze groep.

- De minister kondigt in zijn brief (d.d. 27 november) een Beleidsagenda Jeugd aan. Wij verzoeken u het ministerie te vragen om hierin nadrukkelijk de impact van de Jeugdwet op jeugd met een langdurige beperking - die voorheen in de Awbz zat - te monitoren en evalueren. Dit in samenwerking met de patiënten- en gehandicaptenorganisaties.

Eén toegang en onafhankelijk indiceren voor jeugdhulp

Bij het ontbreken van een passende regeling zijn op korte termijn enkele noodzakelijke verbeteringen nodig en mogelijk voor de jeugdhulp. In het huidige stelsel worden de kinderen te vaak doorverwezen van loket naar loket. Ouders en verzorgenden lopen stuk op verschillende regelingen en instanties waarmee ze de zorg moeten regelen. In de praktijk zien we gezinnen die met wel veertig instanties te maken hebben. Tegelijk verwijzen veel gemeenten, zorgkantoren, zorgverzekeraars en aanbieders naar elkaar, zonder dat er tijdig deskundig geïndiceerde hulp in beeld komt. Aan het 'pingpongen' met deze gezinnen moet een snel een einde komen.

- Wij vragen u met de minister te bekijken of er één toegang (of loket) kan worden ingericht voor deze groep. Dat loket is verantwoordelijk voor de integrale afhandeling van de aanvragen voor jeugdhulp. Over de wetten heen, zonder dat de kinderen, jongeren en hun ouders daar last van hebben. Idealiter is dat het eerste loket waar zij zich melden met hun zorg- of ondersteuningsvraag.

- Maak tegelijk de indicaties in de jeugdhulp onafhankelijk van de gemeente of zorgaanbieder. Bied ook de mogelijkheid van een second opinion door een onafhankelijke instantie.

Snel regionaal samenwerken waar nodig

Een hardnekkig probleem binnen de jeugdhulp is (het ontbreken van) de regionale samenwerking. Ook dit komt in de rapporten van de TAJ en de ROB uitgebreid aan de orde. In het regeerakkoord staat dat de regering regionale samenwerking van gemeenten wil afdwingen om voldoende specialistische jeugdhulp te garanderen. Veel gemeenten komen er momenteel zelf niet goed uit.

- De problemen met de inkoop en het aanbod van voldoende specialistische hulp vragen dringend om strakkere sturing op de regionale samenwerking. Wij verzoeken u de minister te vragen hoe en op welke termijn hij dit kabinetsvoornemen wil invullen.

Betrek de andere ministeries

Rondom jeugd met een beperking zijn er in het overheidsbeleid nog veel knelpunten. De praktijk laat steeds sterker zien dat jongeren met een beperking op vele gebieden tussen wal en schip, maar ook tussen verschillende ministeries vallen (VWS, OCW, SZW, BZK en V&J).

Zo zijn er 10.000 kinderen die niet naar school kunnen en nu thuiszitten omdat zij op school geen passende zorg en ondersteuning krijgen.

Er is een groeiende groep jongeren vanaf 18 met een beperking die niet meer thuis kunnen of willen wonen, maar voor wie zelfstandig wonen niet mogelijk is. Hun inkomen is niet toereikend om zelfstandig te kunnen wonen, de ondersteuning schiet tekort en er zijn onvoldoende betaalbare, geschikte woningen.

Voor kinderen en jongeren met een beperking is integraal beleid hard nodig. Dit gaat over meer dan alleen jeugdhulp en over het ministerie van VWS.

- Wij roepen u daarom op om over de grenzen van VWS heen te kijken en de problemen voor jeugd met een beperking ook met andere ministeries te bespreken en aan te pakken. Uw overleg kan daarvoor een mooi startpunt zijn.

Wij vertrouwen erop dat u aan deze punten aandacht besteedt en wensen u een goed overleg.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Directeur